

ЛІАТЫН ӘЛІПБІИ

РУХАНИ
ЖАҢҒЫРУ

Назарбаевтың 2017 жылы 12 сәуірде «Болашаққа бағдар: рухани жаңғыру» мақаласында: «Біріншіден, қазақ тілін біртіндеп латын әліпбиіне көшіру жұмыстарын бастауымыз керек. Біз бұл мәселеге неғұрлым дәйектілік қажеттігін терең түсініп, байыппен қарап келеміз және оған кірісуге Тәуелсіздік алғаннан бері мұқият дайындалдық»

Қазақстан

Қазақ тілі

Түркі халықтарына арналған 34 таңбалық латын әліпби

Aa	Aa		İi	Ii		Rr	Pp
Ää	Әә		lı	лы		Ss	Cc
Bb	Бб		Jj	Жж		Şş	Шш
Cc	Жж		Kk	Кк		Tt	Tt
Çç	Чч		Ll	Лл		Uu	Ұұ
Dd	Дд		Mm	Мм		Üü	Үү
Ee	Ee		Nn	Нн		Vv	Уу
Ff	Фф		Ññ	Ңң		Ww	Вв
Gg	Гг		Oo	Oo		Xx	КSks
Ğğ	Ғғ		Öö	Өө		Yy	Үү
Hh	Һһ		Pp	Пп		Zz	Зз
Ii	Ii		Qq	Ққ			

Aa - Аа

Hh - Хх/hh

Oo - Оо

Vv - Вв

Bb - Бб

Ii - Ii / Ии

Pp - Пп

Ww - Уу

Cc - Цц

Jj - Йй

Qq - Ққ

Yy - Ыы

Dd - Дд

Kk - Кк

Rr - Рр

Zz - Зз

Ee - Ее

Ll - Лл

Ss - Сс

Ff - Фф

Mm - Мм

Tt - Тт

Gg - Гг

Nn - Нн

Uu - Үү

Қазақ	Латын	Қазақ	Латын	Қазақ	Латын	Қазақ	Латын
А	A a	З	Z z	О	O o	Ү	IU iu
Ә	IA ia	И, Й	J j	Ө	IO io	Ф	F f
Б	B b	К	K k	П	P p	Х	X x
В	V v	Қ	Q q	Р	R r	Һ	H h
Г	G g	Л	L l	С	S s	Ч	CH ch
Ғ	GH gh	М	M m	Ц	C c	Ш	SH sh
Д	D d	Н	N n	Т	T t	І	I i
Е	E e	Ы	Y y	У	W w		
Ж	ZH zh	Ң	NG ng	Ұ	U u		

Жаңа латын әліпбиінің үлгісі

№	Латын таңбасы	Дыбысталуы	№	Латын таңбасы	Дыбысталуы
1	<i>Aa</i>	<i>Аа</i>	13	<i>Mm</i>	<i>Мм</i>
2	<i>Bb</i>	<i>Бб</i>	14	<i>Nn</i>	<i>Нн</i>
3	<i>Cc</i>	<i>Цц</i>	15	<i>Oo</i>	<i>Оо</i>
4	<i>Dd</i>	<i>Дд</i>	16	<i>Pp</i>	<i>Пп</i>
5	<i>Ee</i>	<i>Ее</i>	17	<i>Qq</i>	<i>Ққ</i>
6	<i>Ff</i>	<i>Фф</i>	18	<i>Rr</i>	<i>Рр</i>
7	<i>Gg</i>	<i>Гг</i>	19	<i>Ss</i>	<i>Сс</i>
8	<i>Hh</i>	<i>Хх/Һһ</i>	20	<i>Tt</i>	<i>Тт</i>
9	<i>Ii</i>	<i>Іі / Ии</i>	21	<i>Uu</i>	<i>Ұұ</i>
10	<i>Jj</i>	<i>Йй</i>	22	<i>Vv</i>	<i>Вв</i>
11	<i>Kk</i>	<i>Кк</i>	23	<i>Ww</i>	<i>Уу</i>
12	<i>Ll</i>	<i>Лл</i>	24	<i>Yy</i>	<i>Ыы</i>
			25	<i>Zz</i>	<i>Зз</i>

Диграфтар

№	Латын таңбасы	Дыбысталуды	Транскрипциясы	Мысалы
1	<i>Ae / ae</i>	Әә	[ə] [æ]	<i>aelem</i>
2	<i>Oe / oe</i>	Өө	[ө]	<i>oerken</i>
3	<i>Ue / ue</i>	Үү	[ү]	<i>uekimet</i>

Нұрсұлтан Әбішұлы Назарбаев өз сөзінде латын әліпбиі бойынша saebiz сөзінің жазылуы туралы айтты:

- «Кеше халық арасында сәбіз (saebiz) сөзіндегі "ә" әрпі қалай оқылады деген сұрақтың тарағанын естідім. "Ә" дыбысы "ae" болып жазылады. Олар "саебиз" деп оқуымыз керек дейді. Олай болса ағылшын тілінде boeing сөзі қалай оқылады, еске түсіріп көрейікші. Ал "мектеп" деген сөз ше? Француз тілінде, мысал үшін, бір сөзді жазуға он әріп қажет. Сондықтан бұл қате пікір»,

Алдымен бүгінгі компьютер заманында интернет жүйесінде үстемдік ететін латын әліпбиі екендігін мойындауымыз керек. Бәріміздің электрондық поштамыз бар. Ол поштамыз кирил, араб, немесе басқа емес, латынмен жазылған. Астымыздағы көлігіміздің нөміріндегі әріптер латынмен берілген. Куәлігіміз бен паспортымызда латын әліпбиі тұр. Осындай мысалдарды көптеп келтіре беруге болады. Яғни латын әліпбиі бізге таңсық емес.

ЛАТЫН ӘЛІПБИІ [latın әlipbiyi]

Ел – бүгіншіл,
менікі – ертең үшін.

- el – бүгү^ншіл,
meniki – erтең үш^үn.
- A.Bayturs^unulu

***Назарларыңыз
ға рахмет!***